

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om Finlands skogscentral och lagen om Finlands skogscentrals system för skoglig information

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om Finlands skogscentral ändras så att lagens hänvisningar till affärsverksamhetsenheten stryks, eftersom Finlands skogscentral i fortsättningen inte längre bedriver affärsverksamhet. I september 2016 sålde skogscentralen sin affärsverksamhet till en extern aktör. Dessutom har skogscentralen sålt de skogsfastigheter som ägdes av den. Därför avvecklas den struktur som finns i lagen och som utgörs av enheten för offentliga tjänster och affärsverksamhetsenheten. Efter det att lagen har trätt i kraft kommer Finlands skogscentral att vara en enda helhet som enbart sköter offentliga förvaltningsuppgifter.

Efter det att enhetsstrukturen har avvecklats kan skogscentralen som organisation som sköter offentliga förvaltningsuppgifter inte ha verksamhet som inbegriper affärsverksamhet. Därför föreslås det i propositionen bestämmelser om ett förbud för skogscentralen att bedriva affärsverksamhet. Genom förbudet mot att bedriva affärsverksamhet samt överföringen av skogscentralens affärsverksamhet och skogstillgångar till externa aktörer uppnås slutligen det mål som anknyter till den i lagen om Finlands skogscentral föreskrivna konkurrensneutraliteten enligt vilken skogscentralens affärsverksamhet ska åtskiljas i sin helhet från de offentliga förvaltningsuppgifter som skogscentralen sköter senast den 1 januari 2017.

Det föreslås att Finlands skogscentrals uppgifter endast ändras så att de uppgifter som har anknytning till skogsvårdsföreningarna stryks.

I lagen om Finlands skogscentrals system för skoglig information föreslås ändringar av teknisk karaktär på grund av de ändringar som föreslås i lagen om Finlands skogscentral.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2017.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
1.1 Lagstiftning och praxis.....	3
1.2 Bedömning av nuläget	4
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	5
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	5
3.1 Ekonomiska konsekvenser	5
Konsekvenser för statens ekonomi.....	5
Skattemässig behandling	6
3.2 Konsekvenser för företagen	7
3.3 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet	7
3.4 Konsekvenser för personalen	7
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	7
4.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	7
4.2 Remissyttranden och hur de har beaktats.....	8
5 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	9
DETALJMOTIVERING	10
1 LAGFÖRSLAG	10
1.1 Lagen om Finlands skogscentral.....	10
1.2 Lagen om Finlands skogscentrals system för skoglig information.....	12
2 IKRAFTTRÄDANDE	13
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	13
3.1 Inledning	13
3.2 Näringsfrihet	14
3.3 Överföring av offentliga förvaltningsuppgifter till någon annan än en myndighet	15
LAGFÖRSLAG	18
1. Lag om ändring av lagen om Finlands skogscentral	18
2. Lag om ändring av lagen om Finlands skogscentrals system för skoglig information.....	21
BILAGA	23
PARALLELLEXT	23
1. Lag om ändring av lagen om Finlands skogscentral	23
2. Lag om ändring av lagen om Finlands skogscentrals system för skoglig information.....	30

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lagstiftning och praxis

Finlands skogscentral (nedan *skogscentralen*) inledde sin verksamhet vid ingången av 2012. Lagen om Finlands skogscentral (418/2011, nedan *skogscentrallagen*), trädde i kraft då. De tidigare 13 regionala skogscentralerna omorganiserades till en utvecklings- och verkställighetsorganisation som omfattar hela det finländska fastlandet. Skogscentralen är en organisation som inte ingår i statsförvaltningen utan är en del av den så kallade indirekta statsförvaltningen. Skogscentralen omfattas av jord- och skogsbruksministeriets strategiska och resultatorienterade styrning och står under ministeriets tillsyn.

Enligt 2 § i skogsvårdslagen kan skogscentralen bedriva affärsverksamhet som i ekonomiskt, personellt och funktionellt hänseende är åtskild från skötseln av de offentliga förvaltningsuppgifterna. Affärsverksamheten får dock inte äventyra skötseln av skogscentralens lagstadgade uppgifter eller skogscentralens opartiskhet. Den affärsverksamhet som bedrevs av de tidigare skogscentralerna åtskildes genom skogscentrallagen från skötseln av skogscentralens offentliga förvaltningsuppgifter och bedrevs av affärsverksamhetsenheten. Skogscentralens andra enhet, dvs. enheten för offentliga tjänster, sköter offentliga förvaltningsuppgifter som också inbegriper utövning av offentlig makt. Skogscentralen har såsom föreskrivs i skogscentrallagen skiljt åt verksamheten i enheten för offentliga tjänster från verksamheten i affärsverksamhetsenheten. Juridiskt är skogscentralen dock en juridisk person. Affärsverksamhetsenheten har i sin verksamhet använt firmanamnet OTSO Skogstjänster och har egna lokaler och separat informationsförmedling.

I 39 § 2 mom. i skogscentrallagen krävs det att skogscentralens affärsverksamhet i sin helhet ska åtskiljas från de offentliga förvaltningsuppgifter som skogscentralen sköter, varvid också den behörighet och det ansvar som avses i 17 § 1 mom. ska åtskiljas senast den 1 januari 2017. Därför har bolagisering av affärsverksamhetsenheten förberetts.

Skogscentralens enhet för offentliga tjänster omorganiserades i början av april 2015. Enheten för offentliga tjänster leder sin verksamhet genom riksomfattande processer och det regionala nätverket har delats in i fem regionala serviceområden som ersätter de tidigare 13 regionenheterna. Detta bygger på den ändring av skogscentrallagen (1421/2014) där grunderna för den nämnda omorganisationen föreskrivs.

I samband med den ovannämnda ändringen av skogscentrallagen sköts bolagiseringen av skogscentralens affärsverksamhet upp från slutet av 2014 till slutet av 2015 på grund av marknadsläget och det utvecklingsläge som affärsverksamheten befann sig i. Dels på samma grunder, dels på grund av att utvecklingen av ekonomiförvaltningen och rapporteringssystemen var på hälft och på grund av ändringar i det nya stödsystemet för finansieringen av hållbart skogsbruk flyttades 2015 bolagiseringen av affärsverksamheten fram ytterligare till slutet av 2016 genom en ändring av skogscentrallagen.

År 2016 har skogscentralen sålt till externa aktörer de skogsfastigheter som ägdes av den och den affärsverksamhet som den bedrev. Därför finns det inte längre behov av att bolagisera affärsverksamhetsenheten.

1.2 Bedömning av nuläget

Det har lagts fram flera alternativa sätt att uppfylla den förpliktelse att skilja åt de verksamheter som föreskrivs i skogscentrallagen och som det redogörs för ovan. Av alternativen var bolagisering av affärsverksamhetsenheten längst aktuell. Som det framgår ovan skjöts bolagiseringen upp två gånger genom 2014 och 2015 gjorda ändringar av skogscentrallagen. Jord- och skogsbruksministeriet och statsrådets kansli beredde bolagiseringen tillsammans. Avsikten var att affärsverksamhetsenhetens verksamhet fortsätter inom statsrådets kanslis verksamhetsområde som statligt bolag. Bland annat den pågående utvecklingen av affärsverksamheten och det att reformen av ekonomiförvaltningen och rapporteringssystemen var på hälft var bakgrundsfaktorer till att bildandet av ett statligt bolag började verka osäkert. Under dessa förhållanden inleddes 2016 en utredning av möjligheten att sälja affärsverksamhetsenhetens verksamhet till en extern aktör. Detta blev verklighet hösten 2016 när den affärsverksamhet som affärsverksamhetsenheten bedrev och skogscentralens skogstillgångar såldes som separata helheter. Köparna var separata aktörer. På detta sätt privatiserades affärsverksamhetsenhetens verksamhet. Samtidigt åtskiljdes behörigheten och ansvaret, vilket krävs i skogscentrallagen och nämns ovan.

Försäljningen av skogscentralens affärsverksamhet och skogsfastigheter bedömdes före rättshandlingarna utifrån bestämmelserna om statligt stöd. Detta berodde på att skogscentralen får statsunderstöd för skötseln av de offentliga förvaltningsuppgifterna och det fanns skäl att förvissa sig om att denna finansiering inte används i samband med att affärsverksamheten och skogsfastigheterna överförs. Affärsverksamhetsenheten får inget statsbidrag för sin verksamhet. Enligt 24 § i skogscentrallagen övervakar jord- och skogsbruksministeriet användningen av skogscentralens medel.

Bestämmelserna om statligt stöd blir aktuella i samband med privatisering särskilt när affärsverksamheten hos den aktör (det företag) som ska privatiseras är förlustbringande eller har lett till stora skulder. Affärsverksamhetsenhetens verksamhet har varit förlustbringande under alla dess verksamhetsår. År 2012 var räkenskapsperiodens förlust -5,2 miljoner euro, år 2013 -2,3 miljoner euro och år 2014 -6,9 miljoner euro. Omsättningen för respektive räkenskapsperiod var 36,6 miljoner euro 2012, 39,2 miljoner euro 2013 och 37,9 miljoner euro 2014. Resultatet för 2015 var negativt (-10,4 miljoner euro). Storleken på den sistnämnda förlusten beror dock delvis på att tidigare praxis i den indirekta statsförvaltningen ändrades under räkenskapsperioden för 2015 och ersattes i bolagiseringssyfte med affärsbokföring. Med anledning av detta genomfördes flera klart principiella ändringar av bokföringsrutinerna 2015, vilket belastar resultatet avsevärt. Räkenskapsperioden för 2015 och tidigare räkenskapsperioder är således inte jämförbara. De faktorer som hänger samman med förlusterna har redovisats i större utsträckning i regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 39 § i lagen om Finlands skogscentral (RP 108/2015 rd).

För att de åtgärder som vidtas i samband med att affärsverksamhetsenheten privatiseras inte ska betraktas som statligt stöd som inte lämpar sig för den inre marknaden, måste jord- och skogsbruksministeriet säkerställa att åtgärderna vidtas i enlighet med marknadsvillkoren och att köparna inte ges eller att till den sålda affärsverksamheten inte ansluts någon ekonomisk förmån. Marknadsvillkoren och tillämpning av den marknadsekonomiska investeringsprincipen var väsentliga utgångspunkter när privatiseringen av skogscentralens affärsverksamhet bedömdes. I fråga om skogscentralen var det ändamålsenligt att tillämpa ett förfarande där det marknadsmässiga priset utreddes med hjälp av ett företag som specialiserat sig på egendomsarrangemang, så att köpet av affärsverksamheten och försäljningen av fastigheter kunde förberedas utan att det blev offentligt. Om objektet för och innehållet i utredningen hade blivit offentligt kunde det ha lett till betydande äventyrande av intresse när skogscentralen överlät affärsverksamheten. Om ärendet hade blivit offentligt, hade det försämrats de arrangemang (pri-

vat kapitalisering) som vidtogs i samband med köpet av skogscentralens affärsverksamhet och försäljningen av skogscentralens fastigheter.

I samband med privatiseringen förändras också den ovannämnda marknadsekonomiska investeringsprincipen till marknadsekonomisk säljarprincip, dvs. till ett antagande att en privat säljare – i detta fall skogscentralen – strävar efter att sälja sitt företag till högsta möjliga pris och att uppställa villkor som eventuellt inverkar negativt på köpesumman. När skogscentralen sålde sin egendom var man tvungen att agera som en privat säljare på marknaden.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

I 39 § 2 mom. i skogscentrallagen krävs det att skogscentralens affärsverksamhet i sin helhet ska åtskiljas från de offentliga förvaltningsuppgifter som skogscentralen sköter, varvid också den behörighet och det ansvar som avses i 17 § 1 mom. ska åtskiljas senast den 1 januari 2017. Denna tidpunkt föreskrevs i den ovannämnda sista ändringen av skogscentrallagen 2015.

Syftet med propositionen är att avveckla den helhet i skogscentrallagen som utgörs av enheten för offentlig förvaltning och affärsverksamhetsenheten. Dessutom tillåter inte lagstiftningen i fortsättningen att skogscentralen bedriver affärsverksamhet. Efter det att lagen har trätt i kraft kommer återstoden av Finlands skogscentral att vara en organisation som enbart sköter offentliga förvaltningsuppgifter. Affärsverksamhetsenhetens verksamhet fortsätter inte längre vid skogscentralen utan har överförts till en privat aktör. Likaså har skogscentralens skogsfastigheter sålts.

Genom åtgärderna enligt propositionen säkerställs det att verksamheten vid skogscentralen är oberoende och opartisk. I fortsättningen kommer den helhet som skogscentralen utgör inte längre att bedriva affärsverksamhet. I propositionen föreslås det att skogscentrallagen ändras så att lagens hänvisningar till affärsverksamhetsenheten stryks från och med den 1 januari 2017.

I lagen om Finlands skogscentrals system för skoglig information (419/2011, nedan *lagen om skoglig information*) föreslås ändringar av teknisk karaktär på grund av de ändringar som föreslås i lagen om Finlands skogscentral.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för statens ekonomi

Skogscentralens omsättning 2015 var cirka 57,7 miljoner euro, varav 47,2 miljoner euro var andelen för enheten för offentliga tjänster och 10,5 miljoner euro för affärsverksamhetsenheten. Ur moment 30.40.46 (Statsbidrag till Finlands skogscentral) i statens budget beviljas skogscentralens enhet för offentliga tjänster 40,800 miljoner euro i finansiering för uppgifter enligt skogscentrallagen. Ingen del av statsunderstödet kan användas för skogscentralens affärsverksamhet.

Skogscentralen förvaltar själv sin egendom. I bokslutet för 2015 var balansomslutningen för skogscentralens enhet för offentliga tjänster 37,6 miljoner euro och balansomslutningen för affärsverksamhetsenheten 9,0 miljoner euro.

Finlands skogscentral omfattas tillsammans med Tapio Oy (tidigare Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio), skogsvårdsföreningarna och vissa andra organisationer som är verksamma inom privatskogsbruk av tilläggspensionssystemet Eläke-Tapio (nedan *Eläke-Tapio*). Eläke-Tapio bygger på ett avtal som organisationer för skogsbrukets främjande ingick med varandra 1949 om pensionsförmåner för de tjänstemän som var anställda hos dem. Pensionsvillkoren enligt Eläke-Tapio har överenskommit i Eläke-Tapios pensionsstadga, som är en bilaga till ovannämnda avtal. Sedan 1964 har Eläke-Tapio kompletterat det lagstadgade APL-/ArPL-grundpensionsskydd som pensionskassan Eläkekassa Verso har hand om. Pensionsstadgan ändrades den 9 december 2014 och den trädde i kraft vid ingången av 2015. Genom ändringen beräknades och anvisades Eläke-Tapios tilläggspensionsansvar arbetsgivargruppvis (tre grupper) från ingången av 2015 och det solidariska ansvaret frångicks. Finlands skogscentral är en arbetsgivargrupp och de övriga grupperna är Tapio Oy som en grupp samt skogsvårdsföreningarna tillsammans med små aktörer som en grupp.

Tilläggspensionssystemet Eläke-Tapio har avslutats och intjäningen av pensionsförmåner som beviljas från systemet stoppades från den 1 juli 1993. Eläke-Tapio är ett så kallat fördelningssystem. Sålunda har framtida ålägganden inte täckts genom medel som samlats in på förhand, dvs. systemet är inte fonderat. För närvarande är det försäkringsmatematiska belopp som inte täcks av pensionsansvaret och som belastar systemet cirka 36 miljoner euro. Finlands skogscentralens pensionsansvar till följd av tilläggspensionsskyddet Eläke-Tapio var 19 814 501 euro vid utgången av 2015. De årliga kostnader som tilläggspensionssystemet Eläke-Tapio föranleder har delats mellan enheten för offentliga tjänster och affärsverksamhetsenheten. Årspremien för tilläggspensionskostnaderna för enheten för offentliga tjänster har varit cirka 1,9 miljoner euro och för affärsverksamhetsenheten cirka 0,6 miljoner euro.

Vid köpet av affärsverksamheten har den förpliktelse som gäller tilläggspensioner beaktats. Tilläggspensionsförpliktelserna belastar sålunda inte balansräkningen för den köpta helheten. Tilläggspensionsarrangemangen är inte problematiska med tanke på konkurrenssituationen, eftersom köparen inte har dragit ekonomisk nytta av tilläggspensionerna.

Efter överföringen av skogscentralens affärsverksamhet och ägande av skogsfastigheter betalas på grund av det ovan anförda alla kostnader som tilläggspensionssystemet medför av den återstående skogscentralen. Den årliga ökningen av utgifterna för skogscentralen blir på grund av detta cirka 0,5 miljoner euro de första åren. För dessa kostnader används prestationer som mottas i samband med att verksamheten i affärsverksamhetsenheten upphör. Alla de kostnader som orsakas av ändringarna enligt denna proposition ska täckas inom ramarna för rambesluten för statsfinanserna samt de budgetenliga anslagen och årsverken.

Skattemässig behandling

I inkomstbeskattningen har skogscentralen ansetts vara ett allmännyttigt samfund enligt inkomstskattelagen (1535/1992). Verksamheten vid enheten för offentliga tjänster har ansetts vara skogscentralens allmännyttiga verksamhet. Affärsverksamhetsenhetens verksamhet har ansetts vara skogscentralens näringsverksamhet. Verksamheten vid affärsverksamhetsenheten omfattas av inkomst- och mervärdesskatteplikt. Skogscentralen uppgör för närvarande separata resultaträkningar för sin statsbidragsverksamhet, som anses vara allmännyttig, och för verksamheten vid affärsverksamhetsenheten. Att använda statsbidrag för affärsverksamheten är enligt 25 § 3 mom. i skogscentrallagen och beslutet om statsbidrag för skogscentralen helt och hållet förbjudet.

3.2 Konsekvenser för företagen

I affärsverksamhetsenhetens verksamhetsområde har ingått skogsbruksplaneringstjänster, vägtjänster för enskilda vägar, skogsvårds- och virkeshandelstjänster inbegripet torvmarksskötsel samt andra motsvarande tjänster som gäller skogsägande och miljövård. Affärsverksamhetsenhetens andel av skogsplaneringsmarknaden var cirka 50 procent, av byggandet av skogsvägar cirka 50 procent, av grundläggande förbättring av skogsvägar cirka 70 procent och av torvmarksskötseln cirka 55 procent. Nationellt sett var andelen av virkeshandelstjänsterna cirka 1 procent och av väglagstjänsterna uppskattningsvis ungefär 20 procent.

För närvarande är skogscentralens organisationsform sådan att skogscentralen inte kan försättas i konkurs. Till följd av detta ansvarar i sista hand staten för skogscentralens och även affärsverksamhetsenhetens förpliktelser. Enligt konkurslagens bestämmelser i 3 § 2 mom. om vem som kan försättas i konkurs kan staten, landskapet Åland, kommuner, samkommuner eller andra offentligrättsliga samarbetsorgan för kommuner, statliga affärsverk, självständiga offentligrättsliga inrättningar eller den evangelisk-lutherska eller ortodoxa kyrkan eller församlingar eller kyrkliga samfälligheter inom den evangelisk-lutherska eller ortodoxa kyrkan inte försättas i konkurs. Med självständiga offentligrättsliga inrättningar avses i den berörda bestämmelsen juridiska personer, om vars organisationsform, organ och uppgifter det föreskrivs i bestämmelserna om detta. Skogscentralen är en juridisk person om vars ovannämnda omständigheter det föreskrivs i skogscentrallagen. Skogscentralen är således en sådan självständig offentligrättslig inrättning som avses i konkurslagen och kan därför inte försättas i konkurs. Eftersom skogscentralens affärsverksamhet (affärsverksamhetsenhet) inte längre i fortsättningen finns i anslutning till skogscentralen, kommer det inte att på skogstjänstmarknaden finnas en sådan aktör som i enlighet med konkurslagen inte kan försättas i konkurs.

3.3 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

När skogscentralen inte längre har en affärsverksamhetsenhet, kvarstår hos skogscentralen den helhet av uppgifter som enheten för offentliga tjänster för närvarande sköter. Den omorganisation som genomfördes 2015 och där de regionala enheterna avvecklades har effektiviserat den processbaserade verksamheten. Skogscentralens verksamhet i förhållande till myndigheterna förblir oförändrad. Därför uppstår det inga konsekvenser för de övriga myndigheternas verksamhet.

3.4 Konsekvenser för personalen

Den 31 december 2015 arbetade cirka 750 personer, som alla hade arbetsavtalsförhållande, vid skogscentralen. Enheten för officiella tjänster har 569 anställda.

När affärsverksamheten vid skogscentralen överförs till ett nytt företag, är det när det gäller personalen fråga om överlåtelse av rörelse och på personalens ställning tillämpas bestämmelsen om överlåtelse av rörelse i arbetsavtalslagen (55/2001).

4 Beredningen av propositionen

4.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Lagförslaget har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet. Jord- och skogsbruksministeriet påbörjade ett lagstiftningsprojekt för bolagisering av affärsverksamhetsenheten (JSM008:00/2014) den 25 februari 2014. På grund av de förändringar som skett ändrades målsättningen för lagstiftningsprojektet när skogscentralens affärsverksamhet och skogsfastigheter överfördes till externa aktörer.

4.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Yttranden om propositionen begärdes av justitieministeriet, arbets- och näringsministeriet, finansministeriet, miljöministeriet, statsrådets kansli, Konkurrens- och konsumentverket, Lantmäteriverket, Landsbygdsverket, Forststyrelsen, Naturresursinstitutet, dataombudsmannens byrå, enheten för offentliga tjänster och affärsverksamhetsenheten vid Finlands skogscentral, Finlands viltcentral, Eläkekassa Verso, fyra personalorganisationer, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Skogsindustrin rf, Finlands Sågar rf, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf, Pääkaupunkiseudun Metsänomistajat PKMO ry, Koneyrittäjien liitto ry och livsmedelsavdelningen vid jord- och skogsbruksministeriet.

Det kom in 19 remissyttranden. Utöver de begärda yttrandena lämnade Tapio Oy in ett yttrande. Remissinstanserna ansåg allmänt att försäljningen av affärsverksamheten är en god lösning och att propositionen är värd att stödja. I flera yttranden konstaterades det att den ändring som nu föreslås slutför processen att ändra skogscentralens organisation. I synnerhet tilläggs-pensionsärendet väckte oro. Det konstaterades att de som arbetat vid affärsverksamhetsenheten och som ännu är i arbete ska behålla sin rätt till tilläggs-pensioner samt att när skogscentralen helt övertar tilläggs-pensionsansvaren ska det säkerställas att skogscentralen har tillräckliga resurser att uppfylla detta ansvar.

I propositionen föreslås ett förbud för det som återstår av skogscentralen att bedriva affärsverksamhet, vilket å enda sidan ansågs vara bra och klargöra gränserna för verksamheten, men å andra sidan också ansågs vara för begränsande i den form som föreslogs i propositionen.

Finansministeriet fäste i sitt yttrande uppmärksamhet vid täckningen av de kostnader som orsakas av propositionen och fastställandet av dem i propositionen.

Justitieministeriet fäste i sitt yttrande särskild uppmärksamhet vid skogscentralens ställning som organisation i den indirekta offentliga förvaltningen och konstaterade att avvecklingen av affärsverksamheten kan skapa grunder för omprövning av situationen.

I samband med behandlingen av en ändring av skogscentrallagen (RP 108/2015 rd) konstaterade jord- och skogsbruksutskottet (JsUB 11/2015 rd) att "det är nödvändigt att åtskiljandet av skogscentralens affärsverksamhet slutförs omedelbart för att skapa en konkurrensneutral lösning. En längre övergångstid medför i enlighet med vad som konstateras ovan en betydande ekonomisk och operativ risk för skogscentralens offentliga tjänster. Med tanke på främjandet av skogsnäringarna är det nödvändigt att se till att verksamheten vid enheten för offentliga tjänster är neutral." Skogscentralens affärsverksamhet och dess skogstillgångar såldes till externa aktörer hösten 2016. Till följd av detta och innehållet i 39 § i skogscentrallagen samt av att verksamheten vid affärsverksamhetsenheten upphört måste det vid ingången av 2017 finnas gällande lagstiftning. I detta sammanhang går det inte att bedöma skogscentralens ställning i förhållande till riktlinjerna för utvecklingen av den offentliga förvaltningen. Regeringens proposition under behandling ändrar inte skogscentralens uppgifter med undantag för uppgifterna med anknytning till skogsvårdsföreningarna. I fortsättningen kommer skogscentralen i egenskap av organisation som sköter offentliga förvaltningsuppgifter att vara likadan som dess nuvarande enhet för offentliga tjänster. Med anledning av detta och med hänsyn till riksdagens tidigare ställningstaganden har skogscentralens ställning som organisation i den indirekta statsförvaltningen inte bedömts på nytt i beredningen av propositionen.

Med stöd av yttrandena har man preciserat gränserna för förbudet mot affärsverksamhet, så att det tydligare framgår av bestämmelserna och motiveringarna hur den egendom som skogscentralen behåller kan skötas. Propositionens motiveringar har också preciserats när det gäller täckningen av de kostnader som orsakas av propositionen. I den fortsatta beredningen av pro-

positionen har det dessutom gjorts ändringar och preciseringar av teknisk karaktär till följd av de kommentarer som justitieministeriet lämnade in separat.

5 Samband med andra propositioner

Hösten 2016 får riksdagen regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om Finlands skogscentrals system för skoglig information för behandling. Även i den propositionen föreslås det en ändring av lagen om skoglig information, men ändringsförslaget gäller ett annat ärende och fokuserar på andra paragrafer än lagförslaget i denna proposition. Även om propositionerna gäller samma lag, har de inget sådant samband att de borde behandlas samtidigt.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om Finlands skogscentral

2 §. Begränsning av verksamheten. Det föreslås att paragrafen ändras så att skogscentralen förbjuds att bedriva affärsverksamhet. Bestämmelsen kommer att förtydliga skogscentralens ställning i en situation där verksamheten vid skogscentralens affärsverksamhetsenhet upphör. I 8 § i skogscentrallagen finns det bestämmelser om uppgifterna för det som återstår av skogscentralen. Genom ett förbud mot att bedriva affärsverksamhet säkerställs skogscentralens ställning som oberoende och opartisk aktör.

Till följd av att den tidigare affärsverksamhetsenhetens verksamhet upphör kan skogscentralen dock ännu 2017 få några prestationer med stöd av gamla avtal. Även när det gäller viss ringa fast egendom finns det skäl att behålla en möjlighet att äga den. Skogscentralen ska också i ringa mån kunna ha aktier eller ägande som ger rätt till besittning av lokaler. Därför får förbudet inte vara absolut. Med anledning av det som klargörs ovan får skogscentralen inte bedriva affärsverksamhet, om inte något annat följer av annan lag.

Affärsverksamhetsenheten vid skogscentralen har förvaltat jordområden där det har bedrivits plantskoleverksamhet och skogsfröplantager. I något sammanhang kan det bli aktuellt att bedöma miljöansvaret när det gäller den verksamhet som tidigare bedrevs på dessa områden. Med tanke på beredskap inför ansvarsrisker anses som ett ändamålsenligare alternativ att de allra mest kritiska områdena förblir i skogscentralens ägo. Därför föreslås det att trots det föreslagna förbudet mot att bedriva affärsverksamhet ska skogscentralen i ringa mån kunna inneha fast egendom som anknyter till plantskoleproduktion, skogsfröplantager eller övrig skogsbruksverksamhet som har bedrivits före den 1 januari 2017. Skogscentralen ska också i ringa mån kunna ha aktier eller ägande som ger rätt att besitta lokaler. På dessa områden eller i dessa lokaler får skogscentralen dock inte själv bedriva affärsverksamhet. Skogscentralen får enligt eget övervägande sälja eller hyra ut denna egendom. Denna verksamhet ska anses vara en del av rationell skötsel av egendomen och den ska inte betraktas som sådan affärsverksamhet som avses i denna lag. Om prestationer med stöd av gamla avtal föreskrivs i ikraftträdandebestämmelsen.

Skogscentralens ställning kan bedömas ur EU:s konkurrensrätts synvinkel. Skogscentralens återstående verksamhet bygger på de särskilda förpliktelser som staten med stöd av lag ålägger skogscentralen och för vilkas skötsel den får statsbidrag. Återstoden av skogscentralen kan inte bedriva sådan ekonomisk verksamhet som avses i EU-lagstiftningen. Skogscentralen kan således inte erbjuda varor eller tjänster på vissa marknader. Det statsbidrag som betalas ut till skogscentralen är med andra ord inte sådant statsunderstöd som avses i EU-lagstiftningen. Skogscentralens särskilda skyldigheter är ur grundlagsperspektiv offentliga förvaltningsuppgifter. Enligt förarbetena till grundlagen (RP 1/1998 rd) avses med offentliga förvaltningsuppgifter ett jämförelsevis brett spektrum av förvaltningsuppgifter som omfattar exempelvis verkställigheten av lagar samt beslutsfattande om enskilda personers och sammanslutningars rättigheter, skyldigheter och förmåner. Typiskt för de offentliga förvaltningsuppgifterna är bl.a. ett specifikt offentligt intresse och ett förvaltningsexternt objekt. Det har också förts fram att särdrag som hör ihop med offentliga förvaltningsuppgifter är att staten styr och har tillsyn över skötseln av uppgifterna i fråga, att staten deltar i finansieringen av uppgiftsskötseln och att uppgiften inverkar i någon form på medborgarna eller någon grupp av medborgare. I grundlagen fastställs vissa förutsättningar för skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter, exempelvis tryggnad av god förvaltning. En del av god förvaltning är opartisk verksamhet. Med tanke på kravet på opartiskhet är det motiverat att skogscentralen inte bedriver affärsverksamhet.

3 §. Skogscentralens grundläggande organisation. Enligt gällande 1 mom. finns vid skogscentralen en enhet för offentliga tjänster för skötseln av de uppgifter som avses i 8 § och en affärsverksamhetsenhet för skötseln av den affärsverksamhet som är åtskild från de offentliga förvaltningsuppgifterna. Det första momentet blir obehövt, eftersom verksamheten vid skogscentralens affärsverksamhetsenhet upphör. Det föreslås att paragrafen ändras så att det i den inte fastställs att skogscentralen utgörs av enheter och att inte heller enheterna nämns. I övrigt förblir paragrafens sakinhåll oförändrat.

7 §. Ledningen av skogscentralen. Det föreslås att paragrafen ändras så att bestämmelserna om affärsverksamhetsenheten och affärsverksamhet stryks ur den, eftersom verksamheten vid skogscentralens affärsverksamhetsenhet upphör. Dessutom föreslås det att omnämmandet av enheten för offentliga tjänster stryks ur paragrafen.

Det föreslås att ur bemyndigandet stryks bemyndigande att utfärda närmare bestämmelser om sammanträdesförfarandet. Eftersom affärsverksamhetsenheten inte längre kommer att vara verksam vid skogscentralen, finns det inte längre behov av att utfärda bestämmelser om ledningsgruppsarbetet genom statsrådets förordning.

I övrigt förblir paragrafens sakinhåll oförändrat.

8 §. Skogscentralens uppgifter. Det föreslås att lagen om skogsvårdsföreningar stryks ur 1 mom. 5 punkten. I ikraftträdandebestämmelserna i ändringslagen föreskrevs det i samband med att lagen om skogsvårdsföreningar ändrades att även den sista av skogscentralens uppgifter med anknytning till skogsvårdsföreningar upphör vid utgången av 2015. Det föreslås inte några andra ändringar i uppgifterna. Det föreslås att omnämmandet av enheten för offentliga tjänster stryks ur 2 mom.

15 §. Förfarande vid skötseln av uppgifter samt tjänsteansvar. Det föreslås att omnämmandet av enheten för offentliga tjänster stryks ur 1 mom. Samtidigt ska innehållet i momentet preciseras så att i det stryks hänvisningen till offentliga förvaltningsuppgifter och till uppgifter enligt 8 § som obehövlig, eftersom skogscentralen i fortsättningen endast sköter offentliga förvaltningsuppgifter.

17 §. Rättskapacitet och rättshandlingsförmåga. I den gällande 17 § finns det bestämmelser om skogscentralens rättskapacitet och rättshandlingsförmåga. För närvarande är skogscentralen en juridisk person, även om dess verksamhet är indelad i affärsverksamhetsenheten och enheten för offentliga tjänster. Rätten att föra talan är enligt den gällande paragrafen uppdelad så att i 2 mom. specificeras direktörens och i 3 mom. affärsverksamhetsdirektörens rätt att föra talan. Det föreslås att paragrafen ändras så att ur den stryks alla bestämmelser om affärsverksamheten eller affärsverksamhetsdirektören samt omnämmandena av enheten för offentliga tjänster. Det föreslås att det gällande 3 mom. stryks i sin helhet, eftersom det enbart innehåller ärenden som berör affärsverksamhetsenheten. Enligt 4 mom. får skogscentralen inte ingå förbindelser på en affärsidkande sammanslutnings vägnar och inte heller finansiera en sådan sammanslutnings verksamhet utan ett av jord- och skogsbruksministeriet särskilt givet tillstånd. Det föreslås att 4 mom. stryks som obehövlig, eftersom det föreslås att ett förbud för skogscentralen att bedriva affärsverksamhet föreskrivs.

25 §. Förvaltning och användning av medlen. I 25 § 3 mom. i skogscentrallagen föreskrivs en skyldighet att åtskilja medlen för affärsverksamhetsenheten från medlen för enheten för offentliga tjänster. Bestämmelsen blir obehövlig, eftersom verksamheten vid skogscentralens affärsverksamhetsenhet upphör. Därför föreslås det att 25 § 3 mom. ska strykas ur paragrafen.

Innehållet i de gällande 25 § 1 och 2 mom. förblir i övrigt oförändrade bortsett från att omnämningarna av enheten för offentliga tjänster stryks.

27 §. Bokföring och revision. Eftersom verksamheten vid skogscentralens affärsverksamhetsenhet upphör, föreslås det att hänvisningen till lagen om skyldighet att medge insyn i och lämna uppgifter om vissa företags ekonomiska verksamhet (19/2003) stryks ur paragrafens 1 mom. som obehövlig. Den nämnda hänvisningen hängde samman med verksamheten vid skogscentralens två enheter.

Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2017 i enlighet med 1 mom. i ikraftträdandebestämmelsen.

Skogscentrallagen innehåller rikligt med bestämmelser (6, 8, 9 och 11 §, 13–16 § samt 19, 21, 25, 26, 30 och 35 §) där enheten för offentliga tjänster eller en regionenhet är omnämnd. I stället för att ändra dessa paragrafer föreslås det ett 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen, enligt vilket vad som någon annanstans i lag föreskrivs om enheten för offentliga tjänster eller regionenheterna vid Finlands skogscentral gäller Finlands skogscentral när lagen har trätt i kraft. Bestämmelsen gäller såväl skogscentrallagen som övrig lagstiftning. Exempelvis i 14 a § i lagen om skydd för växters sundhet (702/2003) föreskrivs det om Livsmedelssäkerhetsverkets rätt att anlita Finlands skogscentrals enhet för offentliga tjänster vid beredningen och verkställigheten av vissa beslut om bekämpning. I 20 § i lagen om växtskyddsmedel (1563/2011) föreskrivs det om spridning av växtskyddsmedel genom flygbesprutning. I 1 mom. nämns en regionenhet vid Finlands skogscentral.

Efter det att affärsverksamheten har upphört vid skogscentralen är det ändamålsenligt att tillsätta en ny direktion för skogscentralen. Direktionen i sin nuvarande form har bildats även med tanke på den bedrivna affärsverksamheten, så att det i direktionen finns företrädare för företagsverksamheten. I 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen ska det finnas bestämmelser om att en ny direktion tillsätts under mandattiden för den nuvarande direktionen.

I 2 § föreslås det bestämmelser om ett förbud för skogscentralen att bedriva affärsverksamhet. Affärsverksamhetsenheten vid skogscentralen ingick inom sin verksamhet avtal som eventuellt måste sägas upp när affärsverksamheten vid skogscentralen har upphört. Uppsägningstiderna för avtalen kan variera så att det är möjligt att de avtalsenliga sista prestationerna överförs till skogscentralen först 2017. Även försäljningen av tillgångsposter kan vara på hälft ännu vid årsskiftet. Därför föreslås en bestämmelse enligt vilken skogscentralen även efter det att denna lag har trätt i kraft, får ta emot prestationer som anknyter till uppsagda hyresavtal, andra avtal eller egendom som har sålts till följd av att affärsverksamheten upphör, när grunden till prestationerna har uppstått före ikraftträdandet av denna lag. En sådan grund kan anses föreligga alltid när det är fråga om egendom som affärsverksamhetsenheten har haft i sin besittning.

1.2 Lagen om Finlands skogscentrals system för skoglig information

3 §. Systemet för skoglig information och dess användningsändamål. Enligt 3 mom. får skogscentralen använda informationssystemet för utbildning, rådgivning och information som riktar sig till enskilda markägare samt för annat främjande av skogsbruket till den del verksamheten i fråga inte har samband med skogscentralens affärsverksamhet eller annan kommersiell verksamhet. Det nuvarande innehållet i slutet av denna mening behövs inte i fortsättningen, eftersom affärsverksamhetsenhetens verksamhet vid skogscentralen upphör.

6 §. *Registeransvarig, ansvar i samband med registerföring och rätt att behandla uppgifter.* Genom det lagförslag om ändring av lagen om Finlands skogscentral som ingår i propositionen stryks i skogscentrallagen hänvisningarna till affärsverksamhet. När den föreslagna ändringen av skogscentrallagen träder i kraft är skogscentralen en organisation där det inte längre finns en affärsverksamhetsenhet och som inte får bedriva affärsverksamhet. Därför finns det inga hinder för att föreskriva att skogscentralen som organisation är registeransvarig. Bestämmelser om dem som är registeransvariga för systemet för skoglig information finns i 6 § 1 mom. Det föreslås att momentet ska ändras så att skogscentralen är registeransvarig efter det att den föreslagna skogscentrallagen har trätt i kraft. De anställda som sköter uppgifterna i anslutning till registerföringen ska dock fortsättningsvis specificeras i 1 mom., eftersom det vid skogscentralen också finns anställda som inte kan utöva offentlig makt i sina uppgifter.

I 2 mom. föreslås det en ändring av teknisk karaktär. Omnämmandet av enheten för offentliga tjänster stryks för att affärsverksamhetsenhetens verksamhet flyttas bort från skogscentralen. I fortsättningen kommer det inte att finnas två separata enheter vid skogscentralen, utan skogscentralen är en helhet utan enheter. I övrigt ändras momentet inte. Det föreslås inte att 3 mom. i paragrafen ändras.

10 §. *Utlämnande av uppgifter i vissa fall i anslutning till affärsverksamhet.* Enligt det gällande 1 mom. lämnas uppgifter i informationssystemet ut för att användas inom skogscentralens från de offentliga förvaltningsuppgifterna åtskilda affärsverksamhet på samma villkor som gäller för utomstående. Det föreslås att paragrafen ändras så att 1 mom. utgår, eftersom affärsverksamhetsenheten inte längre kommer att finnas vid skogscentralen. I övrigt ändras momentet inte.

Ikraftträdande

Den föreslagna lagen ska innehålla en sedvanlig ikraftträdandebestämmelse. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

2 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

3.1 Inledning

Propositionen har två samband med grundlagen. För det första har propositionen samband med bestämmelserna i grundlagens 18 § om grundläggande fri- och rättigheter när det gäller näringsfrihet. Dessutom ska 124 § i grundlagen, som gäller överföring av förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter, bedömas. Skogscentralen är inte en statlig myndighet utan indirekt statsförvaltning.

Grundlagsutskottet tog inte i sitt utlåtande om skogscentrallagen (GrUU 53/2010 rd) ställning till den affärsverksamhet som skogscentralen bedriver, utan konstaterade bara att affärsverksamhet bedrivs. Bestämmelserna i skogscentrallagen gäller i huvudsak endast enheten för offentliga tjänster. Det föreskrivs om affärsverksamheten endast till den del det har funnits behov att åtskilja affärsverksamheten från annan verksamhet. Skötseln av enheten för offentliga tjänsters offentlighetsrättsliga uppgifter inom skogsbruket har varit skogscentrallagens huvudsyfte.

Situationen är nu en annan när affärsverksamheten vid skogscentralen upphör och ett förbud för skogscentralen att bedriva affärsverksamhet föreslås.

3.2 Näringsfrihet

Skogscentralen är en organisation inom den indirekta statsförvaltningen och har inrättats genom skogscentrallagen. I sin nuvarande form utgörs skogscentralen av enheten för offentlig förvaltning och affärsverksamhetsenheten. Enligt skogscentrallagen är uppgifterna vid enheten för offentliga tjänster offentliga förvaltningsuppgifter. Verksamheten vid enheten för offentliga tjänster finansieras genom statsunderstöd. Bakgrunden till affärsverksamheten vid skogscentralen är den historiska organiseringen av skogscentralen. Skogscentralen föregicks av centralskogssällskapen, skogsvårdsnämnderna och skogsnämnderna samt senast av 13 regionala skogscentraler. Vid de tidigare helheterna bedrevs affärsverksamhet vid sidan av övrig verksamhet.

Enligt 18 § 1 mom. i grundlagen har i enlighet med lag var och en rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt. Det allmänna ska sörja för skyddet av arbetskraften. Att skilja åt affärsverksamheten och verksamheten vid enheten för offentliga tjänster började 2012 och har varit ett övergångsskede i bolagiseringen av affärsverksamhetsenheten. I skogscentrallagen föreskrivs det att uppgifterna vid enheten för offentliga tjänster är offentliga förvaltningsuppgifter. Att bedriva affärsverksamhet är inte en offentlig förvaltningsuppgift. I propositionen föreslås det att skogscentrallagen ska ändras, eftersom affärsverksamheten vid skogscentralen upphör och det således inte längre föreligger något bolagiseringsbehov. Samtidigt föreslås det i propositionen ett förbud för skogscentralen att bedriva affärsverksamhet.

Med grundläggande fri- och rättigheter avses individens rättigheter. En juridisk person skyddas av de grundläggande fri- och rättigheterna endast indirekt, eftersom ett ingripande i en juridisk persons ställning kan innebära att man inkräktar på rättigheterna för individer bakom den juridiska personen. Bakom skogscentralens verksamhet finns det inga fysiska personer som ägare. Sålunda är det inte fråga om att ingripa i individens ställning. Skogscentralen ägs inte av fysiska personer, utan skogscentralen är som ovan konstateras en sådan självständig offentlighetsrättslig inrättning som avses i konkurslagstiftningen. Denna proposition har ingen nära eller i praktiken ingen koppling alls till konsekvenser för individens ekonomiska ställning. Utgångspunkten för bestämmelserna om de grundläggande fri- och rättigheterna har av tradition varit att skydda individens friheter mot ingripanden av statsmakten. Den princip i fråga om egendomsskydd som nämns i nedan nämnda utlåtande kan anses vara lämplig även när det är fråga om det förbud mot att bedriva affärsverksamhet som ingår i denna proposition. Grundlagsutskottet har i sin utlåtandepaxis (GrUU 45/1996 rd och GrUU 17/1997 rd) ansett att ju längre en juridisk person står från enskilda individer och ju obetydligare och mer indirekta konsekvenser de föreslagna åtgärderna har för enskilda personers konkreta ekonomiska intressen, desto osannolikare är det att åtgärder mot en juridisk person kan stå i strid med det egendomsskydd som tryggas i grundlagen.

Att avsluta affärsverksamheten vid skogscentralen främjar allmänt jämlik behandling av företag och sunda konkurrensförhållanden (3.2 Konsekvenser för företagen). Förekomsten av affärsverksamhet vid den nuvarande skogscentralen är ett resultat av tidsmässig utveckling och inte av att organisationens grundläggande uppgift någonsin har varit att bedriva affärsverksamhet.

3.3 Överföring av offentliga förvaltningsuppgifter till någon annan än en myndighet

Lagförslaget om ändring av lagen om Finlands skogscentral, nedan *lagförslaget*, i propositionen har samband med sådan överföring av offentliga förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter som avses i 124 § i grundlagen. Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock endast ges myndigheter.

I förarbetet till skogscentrallagen och den lag om ändring av skogscentrallagen som trädde i kraft vid ingången av 2015 behandlas iakttagande av de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerhet och andra krav på god förvaltning i skogscentralens verksamhet. Genom denna proposition ingriper man inte i skötseln av dessa helheter, vilket har bedömts i grundlagsutskottet (GrUU 53/2010 rd).

I samband med denna proposition lyfter man igen fram de synpunkter som har lagts fram i tidigare förarbete till skogscentrallagen och ändringar av den och som stöder att skogscentralen även i fortsättningen ska vara indirekt statsförvaltning. Propositionen utgår från att kravet på ändamålsenlighet finns för att bevara nuläget. Behovet av denna bedömning i denna proposition kommer sig av att skogscentralen efter det att lagförslaget har trätt i kraft är en organisation där man endast sköter offentliga förvaltningsuppgifter och inte längre bedriver affärsverksamhet. Organisationsstrukturen för den del av skogscentralen som blir kvar, dvs. enheten för offentliga tjänster, ändrades redan 2015 så att skogscentralens verksamhet styrs genom riksomfattande funktioner. Vid enheten för officiella tjänster finns det inte längre regionenheter i organisationsstrukturen.

När det gäller behovet av en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna i enlighet med 124 § i grundlagen, har det i fråga om skogscentralen lagts fram motiveringar i förarbetet till skogscentrallagen och den lag om ändring av skogscentrallagen som trädde i kraft vid ingången av 2015 (RP 260/2010 rd och RP 191/2014 rd). I sitt utlåtande om skogscentrallagen påpekade grundlagsutskottet att kravet på ändamålsenlighet i 124 § i grundlagen är ett juridiskt villkor och att det från fall till fall måste bedömas om kravet uppfylls. Då måste man bland annat beakta vilken typ av förvaltningsuppgift det handlar om. Dessutom har det i den juridiska litteraturen ansetts att ändamålsenligheten måste bedömas varje gång då en förvaltningsuppgift föreslås bli anförtrodd någon utanför myndighetsorganisationen (GrUU 53/2010 rd). Grundlagsutskottet konstaterar i samma utlåtande att den anser att de offentliga förvaltningsuppgifter som räknas upp i den föreslagna 8 § är av sådan typ att de lämpligen kan anförtros även någon annan än en myndighet. I lagförslaget i denna proposition föreslås inga nya uppgifter för skogscentralen.

Skogscentralen utgjordes av regionala skogscentraler, och de instanser som föregick de sistnämnda var verksamma redan på 1920-talet. I lagförslaget föreslås inga nya uppgifter för skogscentralen. Sålunda är det inte fråga om att ge nya uppgifter eller om att överföra myndighetsuppgifter från en myndighet till en privaträttslig aktör. Det sistnämnda tillvägagångssättet framgår av grundlagsutskottets tidigare tolkningspraxis (GrUU 17/2012 rd). Grundlagsutskottet konstaterade i sitt utlåtande om skogscentrallagen (GrUU 53/2010 rd) att skogscentralerna ända sedan 1928 under olika namn skött uppgifter som hör samman med att främja och utöva tillsyn över enskilt skogsbruk. Det handlar alltså om en i högsta grad etablerad administrativ lösning.

I skogscentralens nuvarande riksomfattande funktionsbaserade verksamhet finns fortfarande regional verksamhet, lokalkännedom och verksamhet tillsammans med regionala samarbets-

partner. Detta kan anses ha effektiviserats genom de geografiska serviceområden som är nära sammansvetsade med funktionerna. För närvarande finns det fem serviceområden vid skogscentralen. Vid bedömningen av ändamålsenligheten ska enligt förarbetet till grundlagen särskilt uppmärksammas dels förvaltningens effektivitet och övriga interna behov, dels enskilda personers och sammanslutningars behov (RP 1/1998 rd, s. 179/II). De förvaltningsuppgifter som det har föreskrivits att skogscentralen ska sköta kan anses ha effektiviserats och harmoniserats ytterligare, och de har förblivit nära medborgarna. Ändringen av skogscentralen har också effektiviserat ytterligare den goda och enhetliga avgörandeverksamheten i olika delar av landet samt samarbetet inom den regionala och nationella utvecklingen av näringsstrukturerna.

Det finns cirka 630 000 ägare av privat skog, så behovet av att erbjuda tillräckligt omfattande förvaltningstjänster finns redan och denna uppgift har skötts av skogscentralen och skogscentralens föregångare. Skogsbruket håller på att förändras och det behövs ett omfattande nätverk för att främja bland annat utformningen av olika former av skogsvård och skogsanvändning samt trygghet av skogsnaturens mångfald. Även uppnåendet av de allmänna målen för skogspolitiken förutsätter såväl effektiv och yrkeskunnig rådgivning för skogsägare som högklassig skogsvård. Även de nya elektroniska systemen (MinSkog.fi) vid skogscentralen och det centraliserade systemet för skoglig information ger fortsättningsvis möjlighet att flexibelt och enhetligt tillhandahålla tjänster i olika delar av landet. Även i detta framhävs ändamålsenligheten i skogscentralens verksamhet med hänsyn till privatpersoners och sammanslutningars behov.

Hittills har nästan alla offentliga förvaltningsuppgifter som anknyter till skogsbruket skötts av skogscentralen med undantag för de uppgifter som inkluderar betydande offentlig makt vid Landsbygdsverket. Skogscentralen är en organisation i den indirekta statsförvaltningen och således inget ämbetsverk. Därför är dess arbetstagare anställda genom arbetsavtal hos sin arbetsgivare och har inget tjänsteförhållande med staten. Om de offentliga förvaltningsuppgifterna i fortsättningen finns hos statliga myndigheter, ska dessa ha hand om en för dem helt ny helhet av uppgifter, varvid det kan bli svårare att på ett högklassigt och effektivt sätt sköta uppgifterna. Rekryteringen av nya tjänstemän till exempel till närings-, trafik- och miljöcentralerna eller regionförvaltningsverken skulle avsevärt öka statens kostnader och därigenom inverka negativt på uppnåendet av statens sparmål.

Att de nuvarande uppgifterna enligt skogscentrallagen även i fortsättningen sköts av en organisation i den indirekta statsförvaltningen ökar inte statens kostnader. Grundlagsutskottet konstaterade i sitt utlåtande GrUU 11/2006 rd att även om kravet på ändamålsenlighet i grundlagens 124 § inte enbart handlar om ekonomisk ändamålsenlighet, bör på behörigt sätt adekvat hänsyn tas till de ekonomiska konsekvenserna när rådgivningsuppdrag flyttas över till en privat aktör. Dessutom underströk grundlagsutskottet att kravet på ändamålsenlighet i grundlagens 124 § är en rättslig förutsättning som ska bedömas från fall till fall.

Skogscentralen har en direktion vars huvuduppgift är att via strategisk ledning och övervakning leda skogscentralen. Med hänsyn till skogscentralens organisationstyp är skogsägarna och de övriga centrala intressentgrupperna för närvarande fortfarande företrädare i direktionen. På detta sätt har kontakten till den historiska etablerade lösning där skogsägarnas deltagande och inflytande har ingått genom deras representation kvarstått. I myndighetsalternativet försvinner denna kontakt, eftersom dagens praxis har varit att ämbetsverk vanligen inte har en direktion.

När det gäller kravet på ändamålsenlighet har grundlagsutskottet konstaterat (GrUU 53/2010 rd) att skogscentralens offentliga förvaltningsuppgifter är av sådan typ att de lämpligen kan anförtros även någon annan än en myndighet. Enligt lagförslaget kommer skogscentralens uppgifter att förbli nästan oförändrade. Dessutom hänvisade grundlagsutskottet till att det är

RP 223/2016 rd

fråga om en mycket etablerad administrativ lösning. Skogscentralen som organisation i den indirekta statsförvaltningen har samma administrativa ställning som vid den tidpunkt då grundlagsutskottet lämnade sitt utlåtande. Den återstående skogscentralens ställning som den som sköter offentliga förvaltningsuppgifter har inte förändrats när det gäller uppgifterna.

Bedömningen enligt 124 § i grundlagen görs utifrån om det finns ett behov med tanke på en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna. Med hänvisning till det ovannämnda kan det anses att det krav på ändamålsenlighet som förutsätts i 124 § i grundlagen fortfarande uppfylls i lagförslaget.

På de grunder som anförs ovan anses det att de föreslagna lagar som ingår i propositionen kan stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om Finlands skogscentral

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Finlands skogscentral (418/2011) 2, 3, 7 och 8 §, 15 § 1 mom., 17 och 25 § samt 27 § 1 mom., av dem 3, 7 och 8 §, 15 § 1 mom., 17 § och 27 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1421/2014, som följer:

2 §

Begränsning av verksamheten

Skogscentralen får inte bedriva affärsverksamhet, om inte något annat följer av annan lag.
Skogscentralen får i ringa mån inneha fast egendom som anknyter till plantskoleproduktion, skogsfröplantager eller övrig skogsbruksverksamhet som har bedrivits före den 1 januari 2017.
Skogscentralen får också i ringa mån ha aktier eller ägande som ger rätt att besitta lokaler.
Skogscentralen får inte själv bedriva affärsverksamhet med den egendom som avses i 2 och 3 mom. Försäljning eller uthyrning av egendomen betraktas dock inte som i 1 mom. avsedd affärsverksamhet.

3 §

Skogscentralens grundläggande organisation

Verksamheten inom skogscentralen på landsnivå följer funktionsindelningen. Skogscentralens verksamhet ska ordnas så att tillgången till regionala tjänster är tryggad, att de språkliga rättigheterna är tillgodosedda och att verksamheten i de i 6 § avsedda skogsråden på landskapsnivå är tryggad.

För att trygga tillgången till regionala tjänster ska skogscentralen ha ett tillräckligt stort antal regionala serviceområden och serviceställen. För att säkra kvaliteten på de svenskspråkiga tjänsterna finns det i de svensk- och tvåspråkiga områdena ett tillräckligt stort antal serviceställen med svenska som arbetspråk. En samordning av de svenskspråkiga tjänsterna på hela landets nivå säkras i skogscentralen i ett svenskspråkigt serviceställe.

Skogscentralen har sitt huvudsakliga verksamhetsställe i Lahtis.

I arbetsordningen för skogscentralen bestäms närmare vad som är ett tillräckligt stort antal geografiska serviceområden och serviceställen.

7 §

Ledningen av skogscentralen

Skogscentralen leds av en direktör som är underställd direktionen. Underordnad direktören och som första ställföreträdare för direktören finns en skogsdirektör. En finansierings- och granskningschef kan också vara ställföreträdare för direktören.

Direktören har till uppgift att leda, övervaka och utveckla verksamheten inom skogscentralen. Direktören ska besluta om en ändamålsenlig användning av resurserna inom de olika funktionerna. Direktören svarar för att verksamheten leder till resultat med hänsyn till att må-

RP 223/2016 rd

let är att främja de skogsbaserade näringarna. Direktören svarar också för beredningen av de ärenden som skogscentralens direktion ska behandla och för verkställigheten av direktionens beslut.

Närmare bestämmelser om direktörens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Skogscentralens uppgifter

Skogscentralens offentliga förvaltningsuppgifter består i att:

1) svara för planerings- och utredningsuppgifter som hänför sig till en hållbar skötsel och användning av skogarna samt för annat motsvarande främjande av de skogsbaserade näringarna, klimat- och energimålen, bevarandet av skoglig mångfald och annat miljöskydd i anknytning till skogsbruket; uppgifterna hänför sig bland annat till utarbetande av det nationella skogsprogrammet, utarbetande av regionala skogsprogram samt uppföljning och genomförande av dessa program,

2) främja landsomfattande och regional samverkan och funktionellt samarbete inom skogsbruket,

3) främja de skogsbaserade näringarna i samarbete med organisationer och organ som främjar näringsverksamheten regionalt eller på landskapsnivå,

4) tillhandahålla utbildning, rådgivning och information som främjar skogsbruket,

5) utföra de uppgifter som åligger skogscentralen eller skogscentralerna enligt skogslagen (1093/1996), lagstiftningen om skogsbrukets finansiering, lagen om Finlands skogscentrals system för skoglig information (419/2011), viltskadelagen (105/2009), lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013), lagen om handel med skogsodlingsmaterial (241/2002), lagen om samfällda skogar (109/2003), lagen om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror (897/2013), lagen om samfälligheter (758/1989) och lagen om överlåtelseskatt (931/1996), samt uppgifter som gäller tryggheten av statens fordringar enligt den upphävda lagen om gårdsbruksenheter (188/1977), den upphävda naturnäringslagen (610/1984) och den upphävda renhushållningslagen (161/1990) i samband med försäljning av virke från lägenheter som bildats med stöd av de nämnda lagarna,

6) följa skogsbrukets och skogarnas tillstånd och utveckling samt lägga fram förslag och initiativ som hänför sig till detta,

7) upprätthålla beredskap med avseende på skogsskador och ge sådan handräckning som avses i räddningslagen (379/2011),

8) delta i internationellt samarbete som hänför sig till uppgifterna,

9) utföra andra uppgifter som åligger skogscentralen eller skogscentralerna enligt lag samt sköta sådana uppgifter med anknytning till beredningen och verkställigheten av skogspolitiken som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer.

Bestämmelser om den närmare organiseringen av uppgifterna inom skogscentralen utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Förfarande vid skötseln av uppgifter samt tjänsteansvar

Skogscentralen ska iakttä förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003) och samiska språklagen (1086/2003). Det som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) föreskrivs om myndigheter tillämpas också på skogscentralen.

17 §

Rättskapacitet och rättshandlingsförmåga

Skogscentralen kan i sitt namn förvärva rättigheter och ingå förbindelser samt göra ansökningar, kära och svara vid domstolar och andra myndigheter.

Skogscentralens talan förs av direktören. Direktören kan överföra rätten att föra talan på någon annan anställd, om det genom överföringen är möjligt att trygga att sådan särskild sakkunskap som ärendet eventuellt kräver är tillgänglig när ärendet behandlas.

25 §

Förvaltning och användning av medlen

Statliga redogörarmedel som beviljats skogscentralen ska hållas åtskilda från skogscentralens övriga medel på ett sådant konto i statens betalningsrörelsebank som får användas av skogscentralen. Medel får tas ut från kontot endast efter hand som de används för sitt ändamål.

I fråga om förvaltningen och redovisningen av medel som skogscentralen har beviljats för andra ändamål än för sin verksamhet ska det som för statsbudgetens del föreskrivs om redogörare iakttas. Jord- och skogsbruksministeriet får dock utfärda närmare administrativa föreskrifter om den redovisning som skogscentralen lämnar till jord- och skogsbruksministeriet.

27 §

Bokföring och revision

På skogscentralens bokföringsskyldighet, bokföring och bokslut tillämpas bokföringslagen (1336/1997).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Vad som någon annanstans i lag föreskrivs om enheten för offentliga tjänster eller regionenheterna vid Finlands skogscentral gäller Finlands skogscentral när lagen har trätt i kraft.

Trots vad som föreskrivs i 4 § 1 mom. om direktionens mandattid kan jord- och skogsbruksministeriet tillsätta en ny direktion under den föregående direktionens mandattid, när affärsverksamheten har upphört vid skogscentralen.

Skogscentralen får även efter det att denna lag har trätt i kraft ta emot prestationer som anknuter till uppsagda hyresavtal, andra avtal eller egendom som har sålts till följd av att affärsverksamheten upphör, när grunden till prestationerna har uppstått före ikraftträdandet av denna lag.

2.

Lag

om ändring av lagen om Finlands skogscentralers system för skoglig information

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Finlands skogscentralers system för skoglig information (419/2011) 3 § 3 mom. samt 6 och 10 §, av dem 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1422/2014, som följer:

3 §

Systemet för skoglig information och dess användningsändamål

Skogscentralen får använda informationssystemet för utbildning, rådgivning och information som riktar sig till enskilda markägare samt för annat främjande av skogsbruket.

6 §

Registeransvarig, ansvar i samband med registerföring och rätt att behandla uppgifter

Registeransvarig är skogscentralen. De uppgifter som anknyter till registerföringen sköts vid skogscentralen av anställda som med stöd av 14 § i lagen om Finlands skogscentral har rätt att utöva offentlig makt för skötseln av sina uppgifter. Dessa anställda ansvarar var och en för att uppgifterna är korrekta till den del de har behandlat dem. De ansvarar dock inte för att uppgifter som lämnats av myndigheter är korrekta. För att uppgifterna är korrekta ansvarar den myndighet som lämnat dem.

Den registeransvarige avgör ärenden som gäller användningsrätten till informationssystemet. För behandling av uppgifter som avses i 4 § 1 mom. 2—4 punkten kan sådana anställda vid skogscentralen som inte har rätt att utöva offentlig makt för skötseln av sina uppgifter beviljas användningsrätt. Användningsrätt kan då beviljas även för behandling av uppgifter som avses i 4 § 1 mom. 1 punkten till den del det behövs för uppdatering av informationen om skogstillgångar.

Jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket har rätt att med hjälp av teknisk anslutning se uppgifterna i informationssystemet i den utsträckning som deras uppgifter förutsätter. De har inte rätt att registrera eller ändra uppgifter i informationssystemet.

10 §

Utlämnande av uppgifter i vissa fall i anslutning till affärsverksamhet

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 8 § 1 mom. 5 punkten i personuppgiftslagen får uppgifter i informationssystemet inte på grundval av ett medlemskap lämnas ut till en sammanlutning som utövar affärsverksamhet.

RP 223/2016 rd

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 27 oktober 2016

Statsminister

Juha Sipilä

Jordbruks- och miljöminister Kimmo Tiilikainen

1.

Lag

om ändring av lagen om Finlands skogscentral

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Finlands skogscentral (418/2011) 2, 3, 7 och 8 §, 15 § 1 mom., 17 och 25 § samt 27 § 1 mom., av dem 3, 7 och 8 §, 15 § 1 mom., 17 § och 27 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1421/2014, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Begränsning av verksamheten

De uppgifter som anges i 8 § är skogscentralens offentliga förvaltningsuppgifter.

Skogscentralen kan bedriva affärsverksamhet som i ekonomiskt, personellt och funktionellt hänseende är åtskild från skötseln av de uppgifter som avses i 1 mom. Affärsverksamheten får dock inte äventyra skötseln av skogscentralens lagstadgade uppgifter eller skogscentralens opartiskhet.

3 §

Skogscentralens grundläggande organisation

Vid skogscentralen finns en enhet för offentliga tjänster för skötseln av de uppgifter som avses i 8 § och en affärsverksamhetsen-

Föreslagen lydelse

2 §

Begränsning av verksamheten

Skogscentralen får inte bedriva affärsverksamhet, om inte något annat följer av annan lag.

Skogscentralen får i ringa mån inneha fast egendom som anknyter till plantskoleproduktion, skogsfröplantager eller övrig skogsbruksverksamhet som har bedrivits före den 1 januari 2017.

Skogscentralen får också i ringa mån ha aktier eller ägande som ger rätt att besitta lokaler.

Skogscentralen får inte själv bedriva affärsverksamhet med den egendom som avses i 2 och 3 mom. Försäljning eller uthyrning av egendomen betraktas dock inte som i 1 mom. avsedd affärsverksamhet.

3 §

Skogscentralens grundläggande organisation

Verksamheten inom skogscentralen på landsnivå följer funktionsindelningen. Skogscentralens verksamhet ska ordnas så att till-

RP 223/2016 rd

Gällande lydelse

het för skötseln av den affärsverksamhet som är åtskild från de offentliga förvaltningsuppgifterna.

Verksamheten inom skogscentralens enhet för offentliga tjänster på landsnivå följer funktionsindelningen. Skogscentralens verksamhet ska ordnas så att tillgången till regionala tjänster är tryggade, att de språkliga rättigheterna är tillgodosedda och att de i 6 § avsedda skogsrådens på landskapsnivå funktion är tryggad.

För att trygga tillgången till regionala tjänster ska skogscentralens enhet för offentliga tjänster ha ett tillräckligt stort antal regionala serviceområden och serviceställen. För att säkra kvaliteten på de svenskspråkiga tjänsterna finns det i de svensk- och tvåspråkiga områdena ett tillräckligt stort antal serviceställen med svenska som arbetspråk. En samordning av de svenskspråkiga tjänsterna på hela landets nivå säkras i skogscentralen i ett svenskspråkigt serviceställe.

Skogscentralens enhet för offentliga tjänster har sitt huvudsakliga verksamhetsställe i Lahtis.

I arbetsordningen för skogscentralens enhet för offentliga tjänster bestäms närmare vad som är ett tillräckligt stort antal geografiska serviceområden och serviceställen.

7 §

Ledningen av skogscentralen

Skogscentralens enhet för offentliga tjänster leds av en direktör som är underställd direktionen. Underordnad direktören och som första ställföreträdare för direktören finns en skogsdirektör. En finansierings- och granskningschef kan också fungera som direktörens ställföreträdare.

Föreslagen lydelse

gången till regionala tjänster är tryggad, att de språkliga rättigheterna är tillgodosedda och att verksamheten i de i 6 § avsedda skogsråden på landskapsnivå är tryggad.

För att trygga tillgången till regionala tjänster ska skogscentralen ha ett tillräckligt stort antal regionala serviceområden och serviceställen. För att säkra kvaliteten på de svenskspråkiga tjänsterna finns det i de svensk- och tvåspråkiga områdena ett tillräckligt stort antal serviceställen med svenska som arbetspråk. En samordning av de svenskspråkiga tjänsterna på hela landets nivå säkras i skogscentralen i ett svenskspråkigt serviceställe.

Skogscentralen har sitt huvudsakliga verksamhetsställe i Lahtis.

I arbetsordningen för skogscentralen bestäms närmare vad som är ett tillräckligt stort antal geografiska serviceområden och serviceställen.

7 §

Ledningen av skogscentralen

Skogscentralen leds av en direktör som är underställd direktionen. Underordnad direktören och som första ställföreträdare för direktören finns en skogsdirektör. En finansierings- och granskningschef kan också vara ställföreträdare för direktören.

Gällande lydelse

Affärsverksamhetsenheten leds av en affärsverksamhetsdirektör som är underställd direktionen.

Direktören ska leda, övervaka och utveckla verksamheten inom skogscentralens enhet för offentliga tjänster. Direktören ska besluta om en ändamålsenlig användning av resurserna inom de olika funktionerna. Direktören svarar för att verksamheten leder till resultat med hänsyn till att målet är att främja de skogsbaserade näringarna. Direktören svarar också för beredningen av de ärenden som skogscentralens direktion ska behandla, fränsett den från de offentliga förvaltningsuppgifterna åtskilda affärsverksamheten, och för verkställigheten av direktionens beslut. Direktören får inte närvara vid skogscentralens direktions möten när där föredras, behandlas eller fattas beslut om ärenden som har anknytning till skogscentralens affärsverksamhet.

Närmare bestämmelser om direktörens uppgifter och om förfarandet i fråga om direktionsmöten utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Skogscentralens uppgifter

Till de offentliga förvaltningsuppgifterna för skogscentralens enhet för offentliga tjänster hör att

1) svara för planerings- och utredningsuppgifter som hänför sig till en hållbar skötsel och användning av skogarna samt för annat motsvarande främjande av de skogsbaserade näringarna, klimat- och energimålen, bevarandet av skoglig mångfald och annat miljöskydd i anknytning till skogsbruket; uppgif-

Föreslagen lydelse

Direktören har till uppgift att leda, övervaka och utveckla verksamheten inom skogscentralen. Direktören ska besluta om en ändamålsenlig användning av resurserna inom de olika funktionerna. Direktören svarar för att verksamheten leder till resultat med hänsyn till att målet är att främja de skogsbaserade näringarna. Direktören svarar också för beredningen av de ärenden som skogscentralens direktion ska behandla och för verkställigheten av direktionens beslut.

Närmare bestämmelser om direktörens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Skogscentralens uppgifter

Skogscentralens offentliga förvaltningsuppgifter består i att:

1) svara för planerings- och utredningsuppgifter som hänför sig till en hållbar skötsel och användning av skogarna samt för annat motsvarande främjande av de skogsbaserade näringarna, klimat- och energimålen, bevarandet av skoglig mångfald och annat miljöskydd i anknytning till skogsbruket; uppgif-

RP 223/2016 rd

Gällande lydelse

terna hänför sig bland annat till utarbetande av det nationella skogsprogrammet, utarbetande av regionala skogsprogram samt uppföljning och genomförande av dessa program,

2) främja landsomfattande och regional samverkan och funktionellt samarbete inom skogsbruket,

3) främja de skogsbaserade näringarna i samarbete med organisationer och organ som främjar näringsverksamheten regionalt eller på landskapsnivå,

4) tillhandahålla utbildning, rådgivning och information som främjar skogsbruket,

5) utföra de uppgifter som åligger skogscentralen eller skogscentralerna enligt skogslagen (1093/1996), lagstiftningen om skogsbrukets finansiering, lagen om Finlands skogscentrals system för skoglig information (419/2011), viltskadelagen (105/2009), lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013), *lagen om skogsvårdsföreningar (534/1998)*, lagen om handel med skogsodlingsmaterial (241/2002), lagen om samfällda skogar (109/2003), lagen om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror (897/2013), lagen om samfälligheter (758/1989) och lagen om överlåtelseskatt (931/1996), samt uppgifter som gäller tryggheten av statens fordringar enligt den upphävda lagen om gårdsbruksheter (188/1977), den upphävda naturnärlingslagen (610/1984) och den upphävda renhushållningslagen (161/1990) i samband med försäljning av virke från lägenheter som bildats med stöd av de nämnda lagarna,

6) följa skogsbrukets och skogarnas tillstånd och utveckling samt lägga fram förslag och initiativ som hänför sig till detta,

7) upprätthålla beredskap med avseende på skogsskador och ge sådan handräckning som avses i räddningslagen (379/2011),

8) delta i internationellt samarbete som hänför sig till uppgifterna,

9) utföra andra uppgifter som föreskrivits för skogscentralen eller skogscentralerna

Föreslagen lydelse

terna hänför sig bland annat till utarbetande av det nationella skogsprogrammet, utarbetande av regionala skogsprogram samt uppföljning och genomförande av dessa program,

2) främja landsomfattande och regional samverkan och funktionellt samarbete inom skogsbruket,

3) främja de skogsbaserade näringarna i samarbete med organisationer och organ som främjar näringsverksamheten regionalt eller på landskapsnivå,

4) tillhandahålla utbildning, rådgivning och information som främjar skogsbruket,

5) utföra de uppgifter som åligger skogscentralen eller skogscentralerna enligt skogslagen (1093/1996), lagstiftningen om skogsbrukets finansiering, lagen om Finlands skogscentrals system för skoglig information (419/2011), viltskadelagen (105/2009), lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013), lagen om handel med skogsodlingsmaterial (241/2002), lagen om samfällda skogar (109/2003), lagen om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror (897/2013), lagen om samfälligheter (758/1989) och lagen om överlåtelseskatt (931/1996), samt uppgifter som gäller tryggheten av statens fordringar enligt den upphävda lagen om gårdsbruksheter (188/1977), den upphävda naturnärlingslagen (610/1984) och den upphävda renhushållningslagen (161/1990) i samband med försäljning av virke från lägenheter som bildats med stöd av de nämnda lagarna,

6) följa skogsbrukets och skogarnas tillstånd och utveckling samt lägga fram förslag och initiativ som hänför sig till detta,

7) upprätthålla beredskap med avseende på skogsskador och ge sådan handräckning som avses i räddningslagen (379/2011),

8) delta i internationellt samarbete som hänför sig till uppgifterna,

9) utföra andra uppgifter som *åligger skogscentralen* eller skogscentralerna *enligt*

RP 223/2016 rd

Gällande lydelse

samt sköta sådana uppgifter med anknytning till beredningen och verkställigheten av skogspolitiken som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer.

Bestämmelser om den närmare organisationen av uppgifterna inom skogscentralens enhet för offentliga tjänster utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Förfarande vid skötseln av uppgifter samt tjänsteansvar

När skogscentralens enhet för offentliga tjänster sköter offentliga förvaltningsuppgifter ska den följa förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003) och samsiska språklagen (1086/2003). Det som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) föreskrivs om myndigheter tillämpas också på skogscentralen när den sköter uppgifter som avses i 8 §.

17 §

Rättskapacitet och rättshandlingsförmåga

Skogscentralen kan i sitt namn förvärva rättigheter och ingå förbindelser samt söka, kära och svara vid domstolar och andra myndigheter.

Skogscentralens talan förs av direktören i ärenden som avses i 8 §. Direktören kan överföra rätten att föra talan på någon annan anställd inom enheten för offentliga tjänster, om det genom överföringen är möjligt att trygga att sådan särskild sakkunskap som ärendet eventuellt kräver är tillgänglig när ärendet behandlas.

Skogscentralens talan förs av affärsverksamhetsenheten när det gäller den affärsverksamhet som är åtskild från de offentliga förvaltningsuppgifterna.

Med avvikelse från vad som bestäms i 1 mom. får skogscentralen inte ingå förbindel-

Föreslagen lydelse

lag samt sköta sådana uppgifter med anknytning till beredningen och verkställigheten av skogspolitiken som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer.

Bestämmelser om den närmare organisationen av uppgifterna inom *skogscentralen* utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Förfarande vid skötseln av uppgifter samt tjänsteansvar

Skogscentralen ska iakttä förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003) och samsiska språklagen (1086/2003). Det som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) föreskrivs om myndigheter tillämpas också på skogscentralen.

17 §

Rättskapacitet och rättshandlingsförmåga

Skogscentralen kan i sitt namn förvärva rättigheter och ingå förbindelser samt *göra ansökningar*, kära och svara vid domstolar och andra myndigheter.

Skogscentralens talan förs av direktören. Direktören kan överföra rätten att föra talan på någon annan anställd, om det genom överföringen är möjligt att trygga att sådan särskild sakkunskap som ärendet eventuellt kräver är tillgänglig när ärendet behandlas.

RP 223/2016 rd

Gällande lydelse

ser på en affärsidkande sammanslutnings vägnar och inte heller finansiera en sådan sammanslutnings verksamhet utan ett av jord- och skogsbruksministeriet särskilt givet tillstånd.

25 §

Förvaltning och användning av medlen

Statliga redogörarmedel som beviljats skogscentralens *enhet för offentliga tjänster* ska hållas åtskilda från skogscentralens övriga medel på ett konto i statens betalningsrörelsebank som får användas av skogscentralen. Medel får tas ut från kontot endast efter hand som de används för sitt ändamål.

I fråga om förvaltningen och redovisningen av medel som skogscentralens *enhet för offentliga tjänster* har beviljats för andra ändamål än för sin verksamhet ska det som för statsbudgetens del föreskrivs om redogörare iakttas. Jord- och skogsbruksministeriet får dock utfärda närmare administrativa föreskrifter om den redovisning som skogscentralen ger in till jord- och skogsbruksministeriet.

Medel som är avsedda för skötseln av till skogscentralen hörande uppgifter som avses i 8 § får inte användas för den från de offentliga förvaltningsuppgifterna åtskilda affärsverksamheten, och inte heller får de i övrigt användas så att verksamhetens opartiskhet och oavhängighet äventyras när uppgifter som avses i 8 § sköts. Medel som hänför sig till skogscentralens från de offentliga förvaltningsuppgifterna åtskilda affärsverksamhet får inte användas för att sköta till skogscentralen hörande uppgifter som avses i 8 §.

27 §

Bokföring och revision

På skogscentralens bokföringsskyldighet, bokföring och bokslut tillämpas vad som föreskrivs i bokföringslagen (1336/1997). På skogscentralen tillämpas det som i 6 § i lagen om skyldighet att medge insyn i och

Föreslagen lydelse

25 §

Förvaltning och användning av medlen

Statliga redogörarmedel som beviljats skogscentralen ska hållas åtskilda från skogscentralens övriga medel på ett sådant konto i statens betalningsrörelsebank som får användas av skogscentralen. Medel får tas ut från kontot endast efter hand som de används för sitt ändamål.

I fråga om förvaltningen och redovisningen av medel som skogscentralen har beviljats för andra ändamål än för sin verksamhet ska det som för statsbudgetens del föreskrivs om redogörare iakttas. Jord- och skogsbruksministeriet får dock utfärda närmare administrativa föreskrifter om den redovisning som skogscentralen lämnar till jord- och skogsbruksministeriet.

27 §

Bokföring och revision

På skogscentralens bokföringsskyldighet, bokföring och bokslut tillämpas bokföringslagen (1336/1997).

RP 223/2016 rd

Gällande lydelse

lämna uppgifter om vissa företags ekonomiska verksamhet (19/2003) föreskrivs om skyldighet att ha separat redovisning.

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .

Vad som någon annanstans i lag föreskrivs om enheten för offentliga tjänster eller regionenheterna vid Finlands skogscentral gäller Finlands skogscentral när lagen har trätt i kraft.

Trots vad som föreskrivs i 4 § 1 mom. om direktionens mandattid kan jord- och skogsbruksministeriet tillsätta en ny direktion under den föregående direktionens mandattid, när affärsverksamheten har upphört vid skogscentralen.

Skogscentralen får även efter det att denna lag har trätt i kraft ta emot prestationer som anknyter till uppsagda hyresavtal, andra avtal eller egendom som har sålts till följd av att affärsverksamheten upphör, när grunden till prestationerna har uppstått före ikraftträdandet av denna lag.

2.

Lag

om ändring av lagen om Finlands skogscentralers system för skoglig information

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Finlands skogscentralers system för skoglig information (419/2011) 3 § 3 mom. samt 6 och 10 §, av dem 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1422/2014, som följer:

Gällande lydelse

3 §

Systemet för skoglig information och dess användningsändamål

Föreslagen lydelse

3 §

Systemet för skoglig information och dess användningsändamål

Skogscentralen får använda informationssystemet för utbildning, rådgivning och information som riktar sig till enskilda markägare samt för annat främjande av skogsbruket till den del verksamheten i fråga inte har samband med skogscentralens affärsverksamhet eller annan kommersiell verksamhet.

6 §

Registeransvarig, ansvar i samband med registerföring och rätt att behandla uppgifter

Direktören, skogsdirektören och finansierings- och granskningscheferna, som avses i lagen om Finlands skogscentral, är registeransvariga. Uppgifterna i anslutning till registerföringen sköts vid skogscentralen av anställda som med stöd av 14 § i lagen om Finlands skogscentral har rätt att utöva offentlig makt för skötseln av sina uppgifter. Dessa anställda ansvarar var och en för att uppgifterna är korrekta till den del de har behandlat dem. De ansvarar dock inte för att uppgifter som lämnats av myndigheter är korrekta. För att uppgifterna är korrekta ansvarar den myndighet som lämnat dem.

Den registeransvarige avgör ärenden som gäller användningsrätten till informationssystemet. För behandling av uppgifter som av-

Skogscentralen får använda informationssystemet för utbildning, rådgivning och information som riktar sig till enskilda markägare samt för annat främjande av skogsbruket.

6 §

Registeransvarig, ansvar i samband med registerföring och rätt att behandla uppgifter

Registeransvarig är skogscentralen. De uppgifter som anknyter till registerföringen sköts vid skogscentralen av anställda som med stöd av 14 § i lagen om Finlands skogscentral har rätt att utöva offentlig makt för skötseln av sina uppgifter. Dessa anställda ansvarar var och en för att uppgifterna är korrekta till den del de har behandlat dem. De ansvarar dock inte för att uppgifter som lämnats av myndigheter är korrekta. För att uppgifterna är korrekta ansvarar den myndighet som lämnat dem.

Den registeransvarige avgör ärenden som gäller användningsrätten till informationssystemet. För behandling av uppgifter som av-

Gällande lydelse

ses i 4 § 1 mom. 2—4 punkten kan sådana anställda vid skogscentralens *enhet för offentliga tjänster* som inte har rätt att utöva offentlig makt för skötseln av sina uppgifter beviljas användningsrätt. Användningsrätt kan då beviljas även för behandling av uppgifter som avses i 4 § 1 mom. 1 punkten till den del det behövs för uppdatering av informationen om skogstillgångar.

Jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket har rätt att med hjälp av teknisk anslutning se uppgifterna i informationssystemet i den utsträckning som deras uppgifter förutsätter. De har inte rätt att registrera eller ändra uppgifter i informationssystemet.

10 §

Utlämnande av uppgifter i vissa fall i anslutning till affärsverksamhet

Uppgifter i informationssystemet lämnas ut för att användas inom skogscentralens från de offentliga förvaltningsuppgifterna åtskilda affärsverksamhet på samma villkor som gäller för utomstående.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 8 § 1 mom. 5 punkten i personuppgiftslagen får uppgifter i informationssystemet inte på grund av ett medlemskap lämnas ut till en sammanslutning som utövar affärsverksamhet.

Föreslagen lydelse

ses i 4 § 1 mom. 2—4 punkten kan sådana anställda vid skogscentralen som inte har rätt att utöva offentlig makt för skötseln av sina uppgifter beviljas användningsrätt. Användningsrätt kan då beviljas även för behandling av uppgifter som avses i 4 § 1 mom. 1 punkten till den del det behövs för uppdatering av informationen om skogstillgångar.

Jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket har rätt att med hjälp av teknisk anslutning se uppgifterna i informationssystemet i den utsträckning som deras uppgifter förutsätter. De har inte rätt att registrera eller ändra uppgifter i informationssystemet.

10 §

Utlämnande av uppgifter i vissa fall i anslutning till affärsverksamhet

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 8 § 1 mom. 5 punkten i personuppgiftslagen får uppgifter i informationssystemet inte på grundval av ett medlemskap lämnas ut till en sammanslutning som utövar affärsverksamhet.

Denna lag träder i kraft den 20 .